

ОЙЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ҳар йилгидек бу йил ҳам эрта баҳор фаслида юртимизни, маҳалла, қишлоқ ва гузарларимизни кўкаламзорлаштириш ҳамда ободонлаштириш мақсадида кенг қамровли ишлар бошланиб кетди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 5 мартдаги фармойишига кўра, март — апрель ойлари мамлакатимизда ободончилик ва кўкаламзорлаштириш ойликлари бўлиб ўтмоқда. Шу муносабат билан амалга оширилган ва ошириладиган ишлар самараси ўлароқ қишлоқ ва маҳаллаларимиз янада чирой очиб, кўркем қиёфа касб этаётган.

Ойлик муносабати билан Бухоро вилоятидаги ҳар бир туман, шаҳар, қишлоқ ва гузарларда алоҳида иш режалари ишлаб чиқилди. Талбирнинг ўтган даври давомида вилоят бўйича 1586 гектар майдон, 716 та қабристон ва зиёратгоҳнинг ободонлаштирилгани, 3796,4 тонна машина ва куриллиш қиндилари аҳоли яшаш ҳудудларидан ташиб чиқарилганлиги, 1864,2 км узунликдаги ариқ ва завурлар тазаланганлиги, 750 минг тулдан ортиқ мевали манзарали кўчатлар ўтказилгани, 201 нафар эҳтиёжман оилага муруват ёрдами кўрсатилгани фикримизнинг далилидир. Шу мақсадда «Маҳалла» жамғармаси вилоят бўлими ва ҳомийлар ҳисобидан 70 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди.

Ҳамроз АЛИ,
«Маҳалла» муҳбири.

МИЛЛИЙ ЛИБОСЛАР КЎРГАЗМАСИ

Фарғонада «Миллий либослар замон билан ҳамнафас» деб номланган миллий либослар кўрғазмаси бўлиб ўтди.

Фарғона шаҳар ҳокимлиги, шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ва «Маҳалла» жамғармаси шаҳар бўлими ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур тадбирда маҳалла фуқаролар йиғинлари, ўқув юртлири, қорхона ва ташкилотларда фаолият юритаётган аёллар ўзлари тиккан миллий либослари билан қатнашди.

— Миллий либосларимизнинг замонавий андозларини

яратиш, азалий қадриятларимизни ёшларга ўргатиш бутунги кун талабидир, — дейди «Маҳалла» жамғармаси шаҳар бўлими раиси вазифининг бажарувчи Абдували Малорипов. — Тадбир давомида бу борада оlib бориладиган ишлар кўлами гоят кенглигига гувоҳ бўлдик.

Кўрғазмада «Энг ёш иштирокчи», «Ўзига хос либос», «Энг моҳир тикувчи», «Энг моҳир касаначи» номинациялари бўйича ғолиблар аниқланиб, рағбатлантирилди.

Алижон МИРЗАБЕКОВ,
«Маҳалла» муҳбири.

ИБРАТЛИ ТАДБИР

Бекобод — Тошкент вилоятининг инфратузилмаси тобора такомиллашиб бораётган шаҳарларидан. Бу ерда истиқомат қилаётган 87 миң нафар аҳолининг ҳаёти фаровонлигини ошириш, маънавий ва коммунал хизмат кўрсатиш даражасини янада яхшилаш, айниқса, фуқаролар йиғинларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасида ибратли ишлар қилинмоқда.

Ҳозирги кунда барча фуқаролар йиғинлари зарур шарт-шароитларга эга бўлган биноларда фаолият юритаётган. Яқинда шаҳар ҳокимлиги яна бир ибратли тадбирни амалга оширди. Яъни, 42 миллион сўм сарфланиб, барча фуқаролар йиғинлари замонавий мебель жиҳозлари билан таъминланди.

«Маънавият хонаси» лиққатни тортади. Бу ерда ташир буюрган маҳалла аҳли ўзини қизиқтирган барча саволларга жавоб топиши мумкин.

— Бизга яратилётган шарт-шароитлардан мамнунми, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Робия Қодирова. — Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида йиғинимизни шаҳар ҳокимлиги мебель жиҳозлари билан таъминлаган бўлса, «Маҳалла» жамғармасининг шаҳар бўлимида томонидан компьютер жамланмаси ҳаля этилди.

Шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Шоира Абдурахмонова жорий Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида бундай ибратли ишларни давом эттириш чоралари кўриладиганини

Худуддаги «Андижон» маҳалласида 3100 нафар аҳоли яшайди. Йиғин ходимлари учун 7 та хона ажратилган. Зарур анжомлар ва кўрғазмалар ўқув қуроллари билан жиҳоз-

тўғрисида маълумот берди. Бу, албатта, фуқаролар йиғинлари фаолиятида самарадорликни оширишга хизмат қилди.

Жамбул ҚУРВОНБЕКОВ,
«Маҳалла» муҳбири.

Тошкент — 2200 ёшда

БУНЁДКОРЛИК — ИСЛОҲОТЛАР ТИМСОЛИ

Шу кунларда мамлакатимиз пойтахти — Тошкент шаҳрида улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари жadal олиб борилаётган. Қадим ва ҳамназ навқирон шаҳар кўчалари кенгайиб, қад ростлаётган янги-янги ишоотлар, хибобу истироҳат бозлари унинг кўркига кўрк қўшаётган. Айниқса, кўча бўйларига эскилган манзарали дарахт ва гул кўчатларининг яшнаб тургани кўзини қувватлади. Энг муҳими, бунёдкорлик ишлари нафақат шаҳар ободонлигига, балки аҳоли турмушининг янада фаровонлашуви ҳам хизмат қилипти.

Аслида, юртимиздаги қадимий шаҳарлар юбилейларини нишонлаш орқали жойларда кенг кўламли бунёдкорлик ишларини олиб бориш, пиروвард натижада аҳоли турмуши даражасини яхшилаш мамлакатимизда ўзига хос анъанага айланган. Шу боис, бугун хориқлик сайёҳ ва меҳмонлар эътиборини ўзига тўбора кенгроқ жабта этаётган пойтахтимизнинг 2200 йиллик тўйини муносива нишонлашга ҳар бир юртдошимиз баҳоли қудрат ўз ҳиссасини қўшмоқда.

— Пойтахтимизга бундан беш йил муқаддам келган эдим, — дейди Чироқчи тумани Юқорикорқора қишлоғидаги 73-сонли умумтаълим мактаби ўқитувчиси Салим Хидиров. — Тошкентнинг ўша пайтдаги манзараси билан ҳозирги кўрку таровати ўртасида осмон билан ерча фарқ бор. Шу қисқа фурсат ичида бунёд этилган ойнадек текис йўللари, замонавий кўприкларини кўриб, замондошларимизнинг бунёдкорлик салоҳиятига, ғайрат-шижоатига тасаннолар айтдим. Барпо этилган ҳар бир ишоот, иж-

тимой объект халқимиз ҳаётини фаровон этишга хизмат қилаётганининг гувоҳи бўлиб, олам-олам таассуротлар билан қайтаман. Бу бинолар, иморатлар фақат бир йиллик ёки ўн йиллик эмас, балки авлодларимизга биздан мерос қолдиган, меъморчилик бобидagi имкониятларимиз ҳақида уларга ҳикоя қиладиган тарихий ишоотлардир. Мен шаҳар кўчаларини яёв кезиб, кўнгилдан шундай эзгу ҳис-туйғуларни ўтказдим.

ИХТИМОЙ ҲАЁТ > [2]

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 31 март куни Оқсаройда Уммон Султонлиги миллий иқтисодий вазир, Молиявий ишлар ва энергетик ресурслар бўйича кенгаш раисининг ўринбосари Аҳмад бин Абдунаби Маккийни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан, Ўзбекистон Уммон Султонлиги билан ривожланиб бораётган ҳамкорликни юсак қадрлашини таъкидлади. Ушбу учрашув икки томонлама муносабатларга, умуман, Ўзбекистоннинг араб дунёси билан ҳамкорлигига доир масалалар юзасидан фикр алмашиш учун қўлай имконият эканини қайд этди.

Ўзбекистон билан Уммон ўртасидаги муносабатлар дўстлик ва ҳамкорлик тамойиллари асосида ички ривожланмоқда. Икки мамлакат ташқи сиёсат мақамалари ўртасида мунтазам маслаҳатлашувлар йўлга қўйилган. Уммон араб дунёсининг нуфузли давлатларидан. Уммон билан ҳамкорлик Ўзбекистон учун бошқа араб мамлакатлари билан муносабатларини мустаҳкамлашнинг янги имкониятларини очди. Ўз навбатида Уммон Ўзбекистонга Марказий Осиёдаги етакчи давлат сифатида қарайди. Мамлакатимиз билан алоқаларни кенгайтириш орқали бутун минтақа билан ҳамкорликни ривожлантириш имконияти пайдо бўлади.

Ўзбекистон ҳам, Уммон ҳам ёқли-энергетика мажмуида улкан салоҳиятга эга, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида катта тажриба ортирган. Нефть-газ соҳасида қўшма лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида қўшма тадқиқотлар олиб боришдан икки томон ҳам манфаатдор. Икки мамлакат ҳам сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш борасида яхши имкониятларга эга. Хусусан, Уммонда Ўзбекистоннинг тарихий обидаларини, муқаддас қадимжоларини зиёрат қилишга қизиқиш катта.

ИЕСКО томонидан Тошкентнинг 2007 йилда Ислам маданияти пойтахти деб эълон қилингани Уммонда катта мамнуният билан қарши олинган эди. Халқларимиз кўплаб муштарак анъана ва қадриятларга эга эканлиги гуманитар ҳамкорликни кенгайтиришда муҳим омил бўлмоқда. Бугунги кунда Ўзбекистон билан Уммон ўртасида илм-фан, таълим ва маданият соҳаларидаги ҳамкорлик жadal ривожланмоқда. Уммон мутахассислари Ўзбекистонда ўтатиладиган халқаро илмий анжуманларда мунтазам иштирок этади.

Аҳмад бин Абдунаби Маккий самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, Уммон Султонлиги Ўзбекистон Республикаси билан ҳамкорликни барча соҳаларда ривожлантиришдан манфаатдор эканини алоҳида таъкидлади.

Сўбат чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларга доир ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Ўзбекистон ҳам, Уммон ҳам ёқли-энергетика мажмуида улкан салоҳиятга эга, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида катта тажриба ортирган. Нефть-газ соҳасида қўшма лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида қўшма тадқиқотлар олиб боришдан икки томон ҳам манфаатдор. Икки мамлакат ҳам сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш борасида яхши имкониятларга эга. Хусусан, Уммонда Ўзбекистоннинг тарихий обидаларини, муқаддас қадимжоларини зиёрат қилишга қизиқиш катта.

ИЕСКО томонидан Тошкентнинг 2007 йилда Ислам маданияти пойтахти деб эълон қилингани Уммонда катта мамнуният билан қарши олинган эди. Халқларимиз кўплаб муштарак анъана ва қадриятларга эга эканлиги гуманитар ҳамкорликни кенгайтиришда муҳим омил бўлмоқда. Бугунги кунда Ўзбекистон билан Уммон ўртасида илм-фан, таълим ва маданият соҳаларидаги ҳамкорлик жadal ривожланмоқда. Уммон мутахассислари Ўзбекистонда ўтатиладиган халқаро илмий анжуманларда мунтазам иштирок этади.

Аҳмад бин Абдунаби Маккий самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, Уммон Султонлиги Ўзбекистон Республикаси билан ҳамкорликни барча соҳаларда ривожлантиришдан манфаатдор эканини алоҳида таъкидлади.

Сўбат чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларга доир ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Ўзбекистон ҳам, Уммон ҳам ёқли-энергетика мажмуида улкан салоҳиятга эга,

(ЎЗА)

ТАШАББУСКОРЛАР ВА ТАДБИРКОРЛАР ТАНЛОВИ

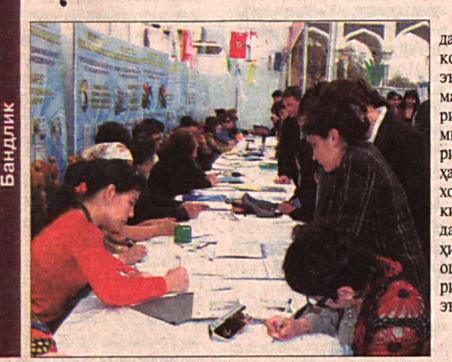

Президентимиз Ислам Каримовнинг 2008 йилда мамлакатимизни иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2009 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурининг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маълумотга тадбиркорлик ҳаракатини барқарор ривожлантириш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Бунинг учун барча зарур шарт-шароитлар яратилган. Мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган кичик бизнес субъектлари йил сайин кўпайиб бормоқда. 2008 йилда уларнинг сони қарийб 400 мингга етди. Улар ишлаб чиқараётган саноат маҳсулотни ҳажми ўтган йили 2007 йилги кўрсаткичларга қараганда қарийб 22 фоизга ошди. Кичик бизнеснинг янги йили ички маҳсулотга қўшилган қўшимча маҳсулотга қўшилган 48,2 фоизга етди. Бугун иш билан банд аҳолининг 76 фоиздан ортиги ушбу соҳада меҳнат қилмоқда.

Хизмат кўрсатиш ва кичик бизнес соҳаси аҳоли бандлигини таъминлаш, унинг турмуш даражасини оширишнинг муҳим омилларидан ҳисобланади. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг бозор конъюктураси ва истеъмолчилар талабларига тез мослашиши бу борадаги вазифаларни амалга оширишда муҳим роль ўйнайди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик бугунги кунда мамлакатимиз иқтисодийнинг муҳим тармоқларидан бўлиб, аҳоли фаровонлигини оширишнинг асосий манбаларидан ҳисобланади.

ИХТИМОЙ ҲАЁТ > [2]

ҲУНАРИ БОРГА ИШ БИСЁР

Кейинги йилларда мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Бу нафақат мамлакат иқтисодий ривожлантириш, балки аҳоли бандлигини таъминлаш ва турмуш даражасини оширишда ҳам муҳим омил бўлаётган. Дарҳақиқат, молиявий инқироз туфайли хориж мамлакатларида минг-минглаб кишилар ишсиз қолаётган бир пайтда, юртимизда аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, бандлик даражасини ошириш мақсадида буш иш ўринлари ярмаркалари ташкил этилаётгани эътиборга молик, албатта.

ЖАРАЁН > [3]

БИЛИМ ВА ТАЖРИБА УЙҒУНЛИГИ

Йиғин маслаҳатчиси фаолиятида муҳим аҳамият касб этади

Фуқаролар йиғинларининг диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилари ҳамда хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари фаолиятини янада жонлантириш, уларга услубий кўмак бериб бориш мақсадида 2007 йили «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруvinинг ташаббуси билан жамғарманинг худудий бўлим ва бўлимчалари тизимига бош мутахассис лавозини киритилган эди. Бугунги кунда жамғарма тизимда 213 нафар ана шундай мутахассис фаолият юрита б келмоқда.

Таъкидлаш жоизки, фуқаролар йиғини маслаҳатчиси ва хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари фаолиятида самарадорликни ошириш, уларнинг билим ва малакасини бойитиш учун, аввало, жамғарманинг худудий бўлим ва бўлимчалари таркибига фаолият кўрсатаётган бош мутахассислар муқаммал билимга эга бўлиши, илгор тажриба ва иш услубларини амалиётга қўлай билиши лозим. Шунинг назарда тутиб, «Маҳалла» жамғармасининг Қорақўлпогонiston Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар бўлимлари ва Тошкент вилояти ҳамда пойтахтимиздаги туман (шаҳар) бўлимчаларида иш олиб бораётган бош мутахассислар иштирокида уч кунлик ўқув-семинар ўтказилди. Жамғарманинг республика бошқаруви, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, Республика «Оила» илмий-амалий маркази ва бошқа мутасадди ташки-

лотлар ҳамкорлигида ташкил этилган ўқув-семинар ишчанлик руҳида ўтди.

Тадбирнинг очилиш маросимида иштирок этган «Маҳалла» жамғармаси республика бошқаруви раиси Анвар Аҳмедов оилани мустаҳкамлаш, аёлларнинг жамиятдаги мавқеини янада ошириш мамлакатимизда давлат сиёсати даражасига кўтарилгани, фуқаролар йиғинларида аёллар билан бевосита иш олиб бораётган ходимлар фаолияти самарадорлигини оширишда Хотин-қизлар кўмитаси ва бошқа масъул ташкилотларнинг ҳамкорлиги муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидлади.

ЖАРАЁН > [3]

БЕШИНЧИ БУТУНЖАҲОН СУВ ФОРУМИНИНГ ЯҚУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Истамбул шаҳрида 16-22 март кунлари Бешинчи бутунжаҳон Сув форуми бўлиб ўтди. Унда дунёнинг 130 мамлакатидан 30 мингта яқин вакил, шу жумладан, Ўзбекистон Республикаси делегацияси иштирок этди.

Форум иштирокчилари обдавоннинг глобал исини, иқлим ўзгариши, аҳоли сонининг кўпайиши, ичимлик ва сугорчи сувиға талаб ортиб бораётгани сабабли сув ресурсларидан оқилона ҳамда адолатли фойдаланиш муаммоларига алоҳида эътибор қаратди.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Шанхай Ҳамкорлик Ташкилотининг (ШХТ) 2007 йил 16 августда Бишкекда бўлиб ўтган саммитида Марказий Осиёда сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича асосий принцип ва ёндашувларни белгилаб берган эди. Истамбул анжуманида делегатларнинг муҳокамалари ва чиқишларида, шунингдек, форумнинг уқуний ҳўжатларида минтақамизни ривожлантириш борасидаги ушбу ўта муҳим масалаларда Ўзбекистон нўқтани назарининг асоси экани яққол тасдиқланди ва тўлиқ қўллаб-қувватланди.

Хусусан, БМТ Бош Ассамблеяси Президенти Мигель д'Эското Брокманнинг форум иштирокчиларига йўллаган баёнотида «сувини хусусийлаштириш билан шуғулланиб, уни нефть сингари товарга айлантираётганлар одамларни биз нафас олаётган ҳаво каби муҳим ҳўққудан маҳрум этаётгани» таъкидланган.

БМТ Бош Ассамблеяси Президенти бу борада Жаҳон банки маълумотларини келтирди. Ушбу маълумотларга кўра, 2025 йилда дунё аҳолисининг учдан икки қисми етарлиқ тоза сувдан фойдаланишда олмайдилар ва шу муносабат билан қўйидагиларни қайд этди:

Форум иштирокчилари обдавоннинг глобал исини, иқлим ўзгариши, аҳоли сонининг кўпайиши, ичимлик ва сугорчи сувиға талаб ортиб бораётгани сабабли сув ресурсларидан оқилона ҳамда адолатли фойдаланиш муаммоларига алоҳида эътибор қаратди. Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Шанхай Ҳамкорлик Ташкилотининг (ШХТ) 2007 йил 16 августда Бишкекда бўлиб ўтган саммитида Марказий Осиёда сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш бўйича асосий принцип ва ёндашувларни белгилаб берган эди. Истамбул анжуманида делегатларнинг муҳокамалари ва чиқишларида, шунингдек, форумнинг уқуний ҳўжатларида минтақамизни ривожлантириш борасидаги ушбу ўта муҳим масалаларда Ўзбекистон нўқтани назарининг асоси экани яққол тасдиқланди ва тўлиқ қўллаб-қувватланди. Хусусан, БМТ Бош Ассамблеяси Президенти Мигель д'Эското Брокманнинг форум иштирокчиларига йўллаган баёнотида «сувини хусусийлаштириш билан шуғулланиб, уни нефть сингари товарга айлантираётганлар одамларни биз нафас олаётган ҳаво каби муҳим ҳўққудан маҳрум этаётгани» таъкидланган. БМТ Бош Ассамблеяси Президенти бу борада Жаҳон банки маълумотларини келтирди. Ушбу маълумотларга кўра, 2025 йилда дунё аҳолисининг учдан икки қисми етарлиқ тоза сувдан фойдаланишда олмайдилар ва шу муносабат билан қўйидагиларни қайд этди:

«Биз бебаҳо ҳаётини манба ҳисобланган сувга нисбатан тор доирадаги, манфаат кўриш мақсадида бошқариладиган ёндашувлар инсониятни, балки сайёрамиздаги бутун ҳаётини боши берк кўчага солиб қўйишини таш олинмиш озамак».

БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги ташкилоти (ФАО) президенти Ж.Диоф ҳам ушбу фикрни тўлиқ қўллаб-қувватлади ва «сувдан фойдаланиш ҳўқуқи инсоннинг асосий ҳўқуқи ҳисобланиши ва уни ушбу ҳўққудан маҳрум қилишга ҳеч қимнинг ҳақи йўқлигини» алоҳида таъкидлади.

— Сув инқирози энергетика ва молиявий инқироздан кўра хавфлироқ, — деди Ж.Диоф. Европа Иттифоқида раислик қилаётган Чехия Республикасининг атроф-муҳит масалалари бўйича вазирининг ўринбосари Ян Дусик сув ресурсларидан фойдаланишда халқаро ҳўққудини муҳимлигига эътибор қаратди.

«Сув энергия учун — энергия сув учун» мавзусидаги давра суҳбати ва вазирлар конференцияси давомида Швейцария, Франция, Норвегия, Голландия, Сурия, Ироқ, Уругвай, Эфиопия, Ҳиндистон, Конго Демократик Республикаси ва бошқа мамлакатларнинг атроф-муҳит ва экологияни муҳофаза қилиш, қишлоқ ва сув ҳўжалиги, энергетика вазирлари экология ва қўшни мамлакатларга зарар етказмаслик қаролини билан трансчегаравий сув оқимларида ва гидроиншоотлар қуришда сувни адолатли тақсимлаш, яқин атрофдаги мамлакатлар аҳолисига етказилганини оқибатлар ҳисобга олинмай сувини товарга айлантириб, ундан алоҳида бир мамлакатнинг сиёсий мақсадлари ва миллий манфаатла-

ри йўлида фойдаланмаслик принципларини халқаро ҳўжатларда мустаҳкамлаш зарурлигини қайд этди.

БМТнинг Европа ва Марказий Осиё мамлакатлари бўйича Европа Иқтисодий Комиссияси раиси ўринбосари Сильвия Вермонд трансчегаравий сув ресурсларидан амалда фойдаланишда Конвенциянинг муҳим аҳамиятга эга эканлигига эътибор қаратди.

— Трансчегаравий сув ресурсларини бошқариш борасида ҳамкорлик қилиш ва қўшма одамларни ташкил этишга Конвенцияга қўшилган мамлакатлар мисол бўла олади, — деди у.

Араб Давлатлари Лигаси Президенти М.Абдил-Ҳалим Абу Санд, ўз навбатида, «инсоният яшашининг муҳим воқити сифатида сувдан фойдаланиш бўйича халқаро гуманитар ҳўққунини қулайтириш зарурлигини таъкидлади.

ИХТИМОЙ ҲАЁТ > [2]

ЖАРАЁН

БИЛИМ ВА ТАЖРИБА УЙҒУНЛИГИ

Йиғин маслаҳатчиси фаолиятида муҳим аҳамият касб этади

[1] >

Шунингдек, ўқув-семинарда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Фарида Акбарова шундай деди:

— Эътибор берадиган бўлсак, диний-маърифий

муҳит барча маҳаллаларда, қишлоқларда бир хилда эмас. Айрим жойларда бу борада деярли муаммо йўқ. Аммо баъзи маҳаллаларда тарғибот-ташвиқот ишларини кенг йўлга қўйиш лозим. Жойлардаги диний, маърифий ва маънавий муҳит билан яқиндан танишиш учун мутахас-

сислар чекка қишлоқ, овул ва маҳаллаларга чиқишса, эришилган илғор тажрибаларни бошқа маҳаллаларда ҳам оммалаштириб, зарур бўлса, тегишли кўрсатма ва маслаҳатлар бериб борса, уйлайманки, бу борада юзага келиши мумкин бўлган камчиликларнинг олди олинади. Энг муҳими, биз фуқаролар йиғинларининг маслаҳатчилари ва хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари фаолиятига кенгроқ эътибор қаратсак, қутилган натижага, албатта, эришамиз.

Дарҳақиқат, ўқув-семинар иштирокчилари таъкидлаганидек, Ўзбекистон Республикаси Конституциясида эркаклар ва аёллар тенг ҳуқуққа эга экани белгилаб қўйилган. Бундан ташқари, хотин-қизларнинг давлат ва жамиятдаги ўрнини мустақкам-

лаш борасида миллий механизм муваффақиятли ишлаб турибди. Қонун ҳужжатлари асосида хотин-қизларнинг меҳнат қилиши, касб-хунар ўрганиши, сайлаш ва сайланиши, қонуний никоҳга кириши, оналикка оид ва бошқа ҳуқуқлари кафолатланган.

Шу боис, бугун фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тизимида ҳам хотин-қизларнинг роли ортди. Хусусан, республикамизда бўйича фуқаролар йиғинларининг 8103 нафар диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси қишлоқ, шаҳарча, овул ва маҳаллалардаги маънавий муҳитга салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган иллатларнинг олдини олиш, нотинч оидлар билан яқин тартибда ишлаш, хотин-қизлар, ёшлар ўртасида соғлом

турмуш тарзини тарғиб этиш борасида талай ишларни амалга ошириб келмоқда.

Ўқув-семинарда маслаҳатчилар ва хотин-қизлар билан ишлаш комиссиялари фаолиятини янада жонлантиришга алоҳида эътибор қаратилиб, келгусида бажарилиши лозим бўлган энг муҳим вазифалар белгилаб олинди.

Ў.АБДУЛЛАЕВ, "Mahalla" мухбири.

Диққат: "Харакат хавфсизлиги ойлиги"!

ЙЎЛ ҲОДИСАСИДАН САҚЛАНИНГ

Ўшанда мулкнингизни ҳам, ҳаётингизни ҳам асраган бўласиз

Мамлакатимизда йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш ҳамда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш мақсадида 15 мартдан 15 апрелга қадар "Харакат хавфсизлиги ойлиги" ўтказилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 6 мартдаги 94-сонли фармойишига асосан, ўтказилаётган ушбу тадбирга транспорт ва пилотлар сферасида бўлган йўллар ҳамда жойларда белгилаш, мавжуд камчиликларни бартараф этиш, транспорт воситаларининг техник тайёргарлигини яхшилаш, ўқув юртимизда, ҳайдовчиларни тайёрлаш курсларида йўл ҳаракати қоидаларини ўқитиш ишларини янада такомиллаштириш каби вазифаларни амалга ошириш мўлжалланган. Бу вазифаларни бажариш юзасидан Ички ишлар вазирлиги маҳаллий шараитларни ҳисобга олган ҳолда, ташкилий ишлар режасини ишлаб чиққан.

Хотин-қизларнинг меҳнат қилиши, касб-хунар ўрганиши, сайлаш ва сайланиши, қонуний никоҳга кириши, оналикка оид ва бошқа ҳуқуқлари кафолатланган.

Тадбир самаралорининг ошириш мақсадида 5423 нафар

чилар маст ҳолда транспортни бошқаришга ачинарлидир. Мавжуд қонбузарликлар меҳнат жамоалари ва маҳаллаларда муҳофаза қилиниб, бундай қонбузарликларнинг олдини олиш юзасидан кенг қўлмиш тушунириш ишлари олиб борилади.

Ўқувчилар хавфсизлигини таъминлаш мақсадида автомобиль йўлларига яқин жойда жойлашган

дан уларнинг ўзлаштирилиши назорат қилиб боришмоқда. Маҳаллалар ҳудудига "Яшил чироқ", "Йўл ҳаракати қоидаларини биласизми?" викториналари ташкил этилаётгани ижобий самара бераётди.

Фармойишга биноан, вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва ташкилотлар раҳбарлари ҳам йиғилишларда транспорт во-

— Тажрибамдан биламанки, автоҳалокатларнинг аксарияти йўл ҳаракати қоидаларига амал қилмаслик оқибатида келиб чиқади. Шу сабабли ҳаракат хавфсизлигига риоя этишни, аввало, оила, мактаб ва мактабга таълим муассасаларида тарғиб этиб бориш зарур. Уйлайманки, "Харакат хавфсизлиги ойлиги" да маҳалла аҳли билан учрашувлар ўтказилиб, маст ҳолда транспорт воситаларини бошқаришдан қийинчилиқларни тарғиб қилиш ишлари яхши самара беради. Ёшларимизнинг аксарияти маҳалла ва қишлоқларда истиқомат қилишни инobatта оладиган бўлсақ, жойларда олиб бориладиган тарғиботнинг таъсирчан аҳамият касб этишни тушуниш мумкин.

Одил АҲМЕДОВ, ҳайдовчи.

мактаблар олдига ўқитувчи ва ёш автоҳалокатчилар гуруҳларини йобрат жами 1117 та пост ташкил этилган автоҳалокатларнинг олдини олишга ижобий натижа бермоқда. Шунингдек, йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилишни ўрганиш мақсадида ташкил этилган 380 та махсус гуруҳ томонидан турли

ситаларининг техник ҳолати ҳаракат хавфсизлиги талабларига мувофиқлигига ва ўз ходимларининг йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилишига оид аҳолини ўрганиб, бу борадаги камчиликларни бартараф этиш чораларини кўришлари лозим. Таъкидлаш жоизки, "Харакат хавфсизлиги ойлиги" ўтказилаётгани ҳақида одамлар гап-сўз жойларда реклама ва широрлар ўрнатилгани ҳамда оммавий ахборот воситаларида бу мавзуга доир чиқишлар қилинаётгани таъбирнинг таъсирчанлиги ошишига хизмат қилмоқда.

"Харакат хавфсизлиги ойлиги" бошлангандан бери йўллар ва устозларнинг тушунириши орқали аниқ таъсирларга эришилди. Ҳозир мен ҳам кичик укамга светофор рақиблари нимани аниқлаётганини, йўлни кесиб ўтиш қоидаларини ўргатаман.

"Харакат хавфсизлиги ойлиги" бошлангандан бери йўллар ва йўл ҳаракати белгилари назоратдан ўтказилиб, аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар кўрилмоқда. Бинобарин, ўн кун мобайнида 1161 та белгилар ўрнатилди, 677 километр йўлга чиқариш қилинди. Таъкидлаш керакки, ўтказилган ишлар ҳам эътиборга молик. Хусусан, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, транспорт воситаларини ўқитиш ва олиб қочиш каби жинойятларнинг ол-

дини олиш мақсадида маҳаллаларда учрашувлар ташкил этилмоқда. Жойларда йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилиниши юзасидан маҳалла посбонлари фаолияти кучайтирилган. Шунингдек, таълим муассасаларида "Йўл ҳаракати қоидаларига" оид дарсликлар билан туپик таъминланиши ва ўқувчилар томони-

рейслар ўтказилган.

Маҳалла, қишлоқ, овул, шаҳарча фуқаролар йиғинлари ҳудудига "Харакат хавфсизлиги ойлиги" доирасида қилинаётган ишлар ҳам эътиборга молик. Хусусан, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, транспорт воситаларини ўқитиш ва олиб қочиш каби жинойятларнинг ол-

динининг ҳаёти, хавфсизлиги ва соғлиги учун фойдала муҳимдир. Бунинг олдига тира тушуниб етишса, турли хил автоҳалокатларнинг олдини олиши. Шу сабабли "Харакат хавфсизлиги ойлиги" да маҳалла аҳли ўртасида тушунириш ишларини олиб боришимиз лозим.

Вазирлар Маҳкамасининг фармойишига асосан, йўл ҳаракати хавфсизлигини бош бошқармаси, Ҳўққбузарликнинг олдини олиш бош бошқармаси ва "Маҳалла" жамғармаси ҳамкорликда жойларда "Харакат хавфсизлиги ойлиги" таъминланган ташкилотлар билан алоқада бўлиш зарур. Шунингдек, таълим муассасаларида "Йўл ҳаракати қоидаларига" оид дарсликлар билан туپик таъминланиши ва ўқувчилар томони-

М.РАЗИМОВ, маҳалла оқсоқоли.

Дунёдан дараклар

Шифохонага хужум қилинди

Куни кеча АКШнинг Жарвис Коралина штати Картиж шаҳрида жойлашган шифохона номатум киши томонидан ўққа тутилди. Оқибатда етти нафар киши ҳаётдан кўз юмди, уч киши жиддий яраланди.

Маҳаллий полиция вакилларининг баёнотида кўра, ўт очиб қуролидан фойдаланган

ни парвариш қилишга ихтисослашган. Шифохонага нега бундай хужум уюштирилгани ҳақи аниқланганича йўқ. Маъмурият сўриштирув ишлари тугагунга қадар ўз беморларининг ташвишга тушиборган олдини олиш мақсадида

киши воқеа жойида яраланган ва куралиштирилган, ҳибсга олинган. Маълум бўлишича, у шифохона атрофида истиқомат қиладиган 45 ёшли Мур Роберт Стюарт экан. "Pinelake" деб номланган ушбу хусусий соғлиқни тиклаш шифохонаси 120 ўринга мўлжалланган бўлиб, аялсизмерга касаллигига чалинган беморлар-

қўшимча чоралар қўллашга ҳаракат қилмоқда.

ҲУНАРИ БОРГА ИШ БИСЁР

Куни кеча пойтахтимиздаги Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий бонди Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва прокуратураси томонидан бўш иш ўринлари меҳнат ярмаркаси ташкил этилди.

Куни кеча пойтахтимиздаги Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий бонди Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва прокуратураси томонидан бўш иш ўринлари меҳнат ярмаркаси ташкил этилди. "Қишлоқ тарққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурида белгиланган устувор вазифаларни ижросини таъминлаш ҳамда олий ўқув юртимиз, ўрта махсус касб-хунар коллежлари битирувчилари, Куролли қўчалар сафидан бўшланган ҳамда вақтинча ишламаётган меҳнатга лаёқатли фуқароларни иш билан таъминлаш мақсадида ўтказилган бу ярмаркада иштирокчилар эътиборига 12 мингта яқин иш ўринлари тақлиф этилди.

Меҳнат ярмаркасида 668 та ҳайдовчи, 490 та шифокор ва ҳамшира, 400 та муҳандис, 270 та электромонтажчи, 200 та тикувчи-бичувчи, 120 та ўқитувчи-педагог, 115 та қурувчи, 110 та чилангар ва электрроз-пайвандчи, 100 та йиғирувчи, 70 та механик, 65 та ҳисобчи мутахассислиги бўйича иш жойлари ҳам таъсия қилинди.

Шунингдек, ярмаркада ташкилотларнинг фаолият йўналиши, бўш иш ўринлари, ишчи-хизматчиларнинг ойлик иш ҳақи ва иш берувчи томонидан қўшимча имтиёзларни тарғиб этиш турли хил кўрсаткичли курашлардан ҳам фойдаланилди. Натижада фуқаролар ташкилот фаолияти ва у ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар билан ақидан танишилди. Талабдорлар ўзларини қизиқтирган саволларга ташкилотлар вакиллари билан батафсил жавоб олишди.

Таъкидлаш жоизки, бўш иш ўринлари ярмаркасида иштирокчиларнинг иш танлаш имконияти чегараланмаган. Хусусан, улар ўз имкониятларидан келиб чиқиб, турли ташкилотларга мурожаат қиладилар, пировардида ўзларига маъқул муассасага ишга жойлашадилар.

Феруза ТўРАЕВА

Франциянинг 101-бўлинмаси

Комор оролларининг бири — Майотта фуқаролари кўпчилиги овоз билан ўз ороллари Франциянинг бир бўлинмасига айланиши учун овоз беришди.

20 март куни бўлиб ўтган референдумда иштирок этган 61,2 фоиз сайловчилардан 95,2 фоизи «тарafdор» бўлиб овоз беришди. Шундай қилиб, Майотта 2011 йилдан бошлаб қонуний равишда Франциянинг 101 бўлинмасига айланади. «Бўлинмалаштириш»нинг бошланғич мақсади сифатида маъқул ҳудудда иж-

тимоий ва табиий аҳолини яхшилаш, ер кадастрини тузиш ва фуқаролик коллексини қайта қўриб чиқиш масалалари дастлабки ислохотлар сифатида айтилмоқда. Маълумотларга кўра, Майоттада бундай ислохотларни олиб бориш учун каммида 25 йил ва 200 миллион евродан ортиқ маблағ зарур бўлади.

Орол 1500 йилдан буюн турли давлатлар ва гуруҳлар ўртасида бир неча бор ислох этилган. Орол майдони — 374 километр квадрат, аҳолиси 216 минг кишидан иборат.

Автомобиль ишлаб чиқариш 56 фоизга камайди

Япония автомобил ишлаб чиқариш уюшмасининг баёнотида маълумот берилишича, жапон молиявий инқирозининг таъсири туфайли мамлакат экспорт маъносидаги саноати февраль ойида маҳсулот ишлаб чиқаришига 56,2 фоизга камайиришига мажбур бўлган.

Айтиш жоизки, бу мамлакатда автомобиль ишлаб чиқариш суръати пасайишининг бешинчи ҳолати. Бунинг сабаби,

набватиди мамлакат иқтисодиётининг бошқа тармоқларига таъсир кўрсатиб, тизимда иш ўринларининг мажбурий қисқартирилишига олиб келмоқда.

Сидней чироқсиз қолди

Ўтган куни иккита йирик электр станцияси таъминотидаги носозлик туфайли Сиднейнинг ўнлаб туманлари, шу жумладан, бизнес мавзеси ҳам электр энергиясиз қолди. Маҳаллий ахборот агентлигининг хабарига кўра, электр таъминотининг узини олиб қочиш соат 17-00 да, одамлар ишдан

қайталдиган тизим пайтада содир бўлган. Кўплаб одамлар лифтларда қамалиб қолган, светофорларнинг ишламаганлиги оқибатида кўчаларда юзаб машиналар тирбандлиги юзага келган. "The Sydney Morning Herald" агентлиги ушбу ҳалокатдан каммида 70 минг нафар киши зарар кўргани ҳақида ёзмоқда. Айтиш пайтада воқеа сабабларини аниқлаш ва жабрланганларга ёрдам кўрсатиш гуруҳлари фаолият олиб бормоқда.

Интернет хабарлари асосида Мухайё Рустам қизи тайёрлади.

"Mahalla" жавоб беради

ЁРДАМ ПУЛИ ОЛМОҚЧИМИСIZ?

Савол: Уч нафар фарзандим бор. Мактабда фаррош бўлиб ишлаймман. Турмуш ўртоғим иккинчи гуруҳ ногирони. Шу сабабли маҳалла фуқаролар йиғинига моддий ёрдам сўраб мурожаат қилганман. Оқсоқол оиламиз даромадлари тўғрисида маълумотнома тақдим этишимни, сўнг даромадлар текширилишини айтди. Айтингчи, текшириш тартиби қандай бўлади?

С.ҲАМИДОВА, Чироқчи тумани.

Жавоб: "Қам таъминланган оилаларни ҳисобга олиш, уларга моддий ёрдам таъинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида"ги Низомнинг 11-бандига кўра, махсус комиссия ариза тушган кундан бошлаб икки ҳафта ичида ёрдам сўраган оиланинг яшаши ҳолатида бориб, унинг моддий ва мулкий ҳолатини текширади.

Текшириш вақтида комиссия аъзолари ариза берган шахс билан, зарур бўлса, оиланинг бошқа аъзолари билан бирма-бир суҳбатлашиб, умумий даромад ва мулкий ҳолат ҳақида далолатнома

мад манбаига эга бўлмаган ва меҳнатга қобилияти олга аъзолари (18 ёшга бўлган ўқувчилар бундан мустасно); — текшириш вақтидаги оиланинг жами пул даромадлари манбалари ва мидқори; — томоққа майдони ва ундан даромад олиш имкониятлари; — оила мол-мулкнинг қиймати (дала ҳовли, автомобиль ва зеб-зийнатларнинг мажмуудлиги); — оиланинг муҳтожлик даражаси ва ҳар ойда бериладиган моддий ёрдамнинг таъсия қилинаётган мидқори ҳақида комиссия ҳулоаси.

Оиланинг даромадларини ҳисоблашда бир марталик тўловлар қўшиб ҳисобланмаслиги мақсадаги мувофиқдир.

"SHUKRONA-AZIM-SAVDO" МҲЖ юридик мақомини ҳусусий корхонага ўзгартираётганлигини маълум қилади.

БОЙЛИКНИНГ БОШИ СОҒЛИҚ

ёхуд қандли диабетни даволаш мумкинми?

рини яхшилаб ювиш ва артитиш лозим. Яхшиши, оёққа ил пайпоқ кийган маъқул. Тишларини кунига икки маҳал то-

нинг авж олишига сабаб бўлади. Кўп ҳаяжонланиш, асабийлашиш оқибатида ва юқмли касалликлардан кейин ҳам қандли диабет пайдо бўлиши қузатилган. Диабет билан оғриган беморларда ишпага очилиб (касалликнинг бошланғичи), тез-тез қанчақ ва тез-тез ҳолатга бориш ҳолати кузатилади. Оқлик ҳисси баъзан шу қадар зўрайдики, беморлар кеча-кундуз оғзақ еверишадилар. Касаллик авж олган сари беморнинг дармони кўриб, тез чарчайди, касбийлашди, озиб кетади, асабийлашди пайдо бўлади. Териси қичишди ва бемор йирингли хасталикларга мойил бўлиб қолади.

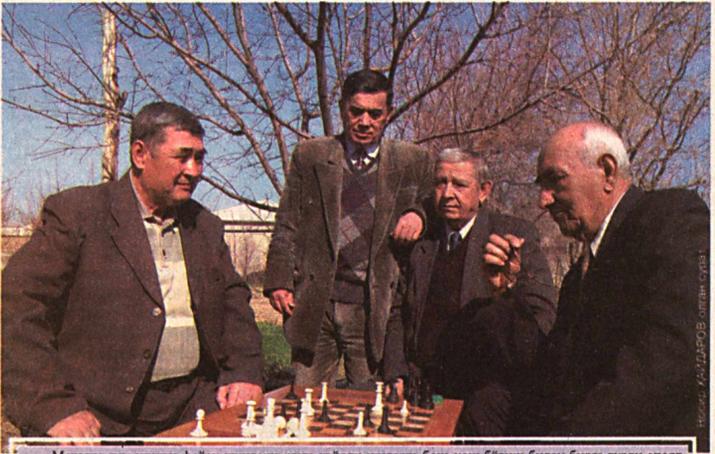
Диабетнинг пайдо бўлиши ирсиятга ҳам боғлиқ. Нотўғри овқатланиш, осон сингилган ут-леводларни овқат билан ортиқча истеъмол қилиш бу касаллик-

даво чораларини қўлайимиз. Аммо бу хасталик умрбоқ даво, парвариш ва эътиборни талаб қилади. Бордию бемор ўзинга лоқайд қараб даволанмаса, организида кескин ўзгаришлар юз бериб, унинг асоратлари ёмон оқибатларга олиб келади.

Қандли диабет билан оғриган бемор баланининг терисини тоза тутиши, салгини шикастлангани ва ишқаланганидан ҳам эҳтиёт қилиши лозим. Чунки терининг озгина шикастлангани ҳам унда йирингли касалликлар ёқи узоқ вақт битмайдинган яралар пайдо бўлишига олиб келади. Оёқларини ҳар кун ювиб туриши, айнақча бармоқ орала-

Дилбар МАҲМУДОВА суҳбатлашди.

МАЪНАВИЯТ

Маҳалла гузарининг фойзи шундаки, унда хайрли ишларга бош-қош бўлиш билан бирга турли спорт мусобақалари, хусусан ақшни чарқалтирган уйларда ҳам фаоллик кўрсатиш мумкин. Бунга кесалликнинг мазмуни деб билган Қарши шаҳридаги "Беклар" маҳалла фуқаролар йиғини оқсоқоллари шахмат борасида анча ижобий натижаларга эришган. Алқисса, кўпнинг ишига бел боғлаб, хайру саховатни касб қилган нурунийларнинг ҳар бир иши ёшларга ҳам ибрат, ҳам ўрнак бўлиши шубҳасиз.

Обод гушалар

БИР КЕЛИБ КЕТИНГ, ҚИШЛОҒИМИЗГА

Қишлоғим!... Кетсам онамдек «юй» тилаб қолдирган, келсам бағрини очиб кутиб оладиган кутлуг масканим. Бебош-ликларим малол келмаган, қусуримни яшириб, ютуғимни ошириб мақтаган гўшам. Ҳарбий хизматга, ўқинишга, чет элларга сафарга кетар чоғим қирга чиқиб, хайрланганман. Қайтиб келгач, соғинч тула қалб ҳарорати билан мени бағрига босди мўъжаз ватаним.

Дарҳақиқат, муҳтарам Юрбошимиз: «... барчамизнинг илдизимиз, томиримиз, авваламбор, қишлоқ заминига бориб тақалади. Она-Ватан деган улуг ва муқаддас тушунча одамзод учун гўёки қишлоқ тимсолида бошланади», деб бежиз айтаманлар.

«Бахмал» қишлоқ фуқаролар йиғини худудидидаги Қирққишлоқ, Беккелди, Сарюзи, Оққўрғон, Тағоб ва бошқа қишлоқларнинг ўзига хос кўрки, тарихи, дондор кишилари бор. Раҳматли Турдимурод Умаров қишлоқнинг чинакам зиёли кишиси эди. У тумандаги қишлоқлар тарихини чуқур ўрганган ва қозоғга туширган. Жумладан, Тағоб қишлоғи хусусида шундай ёзган: «Тағоб — сув тағида», деган маънони беради. Сув йўлининг ўртасида жойлашган қишлоқ Тағоб 1930 йилда Сарюзи қишлоғидида «Қизил дехқон» колхозига бириктирилди. Экин майдонларининг тўқсон фоизи омон билан ҳайдалар эди, ўн фоизи кетмонда чопиларди. Урунни сеппиш, экинга ишлов бериш ва йиғштириб олиш жараёنлари тўлиқ қўл кучи билан бажариладди. Ерларга бугдой, арпа, тарик экиларди».

Маҳаллалар ўзгача қиёфа касб этди. Қишлоқ Узини Узи бошқаришга, маҳаллий ҳокимликка эришиш, таълим-тарбия масканига айланди. Туманининг 120 минг аҳолиси 14 та қишлоқ ва 12 та маҳалла ҳамда «Уснат» шаҳарчаси фуқаролар йиғинида истиқомат қилади. 2006 йили Уснат шаҳарчасида, вилоятда биринчи бўлиб, қўркам «Маҳаллалар маркази» бунёд этилди. Унда барча шарт-шароит мўъайё этилган.

Тумандаги «Сангзор» қишлоқ фуқаролар йиғинида ҳам бир қатор ибратли ишлар қилинмоқда. Жумладан, Дулат қишлоғида хашар йўли билан қишлоқ врачлик пункти қуриб, ишга туширилди. Тоғ бағрида жойлашган Галдиравут қишло-

олинаётган мўмай даромад туфайли аҳолининг турмуш фаровонлиги яхшиланмоқда. — Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида 10 километр масофадаги қишлоқ ички йўларини, иккита кўприкни таъмирлаш, янги ишлаб чиқариш субъектларини барпо этиш, касаначиликни кенгайтиришни кўзда тутганмиз, — дейди «Сангзор» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Аллоберди Йўлбоев. — Режаланган ишларининг тўла-тўқис бажариш учун имкониятимиз етарли.

Аслида Бахмал туманида ҳар бир оиланинг ҳовли-жойи алоҳида бир ҳўжалик. Қолаверса, бутун Бахмал худуди оромгоҳдан иборат. Бир пайтлар лалмикор ердан олинган ҳосил 5 цент-

«... барчамизнинг илдизимиз, томиримиз, авваламбор, қишлоқ заминига бориб тақалади. Она-Ватан деган улуг ва муқаддас тушунча одамзод учун гўёки қишлоқ тимсолида бошланади»

ғида бошлангич мактаб биноси бунёд этилди. Йиғин худудидидаги 8 минг аҳолидан 3 мингдан ортқор қирғиз миллига мансуб. Худуддаги бешта мактабдан иккитасида машғулотлар қирғиз тилида олиб борилади. Иккита коллеж қуриляпти. Янгидан қурилган иккита врачлик пункти аҳоли хизматида. Бог-роғлар барпо этиш, йўл-кўприкларни таъмирлаш, ижтимоий ҳимоята муҳтожларга ёрдам бериш анъанаси айланган. Масалан, Чубар қишлоғида ногирон Иқбол Экмуродовага хашар йўли билан уй-жой кураб берилади. Ҳозир худудда 12 та бодворчиликка ихтисослашган фермер ҳўжаликлари фаолият кўрсатмоқда. Улардан

нерга ҳам етмасди. Кейинчалик ерлар ўзлаштирилиб, минг гектарга яқин майдонда ўн хилдан ортқор арча навлари экилди, ёнғоқдор, бодомзор, теракзор бунёд этилди. Бахмал тарихида «Тилла қўй»ларнинг пайдо бўлиши, «Санта гер труда» зотли молларнинг бир кеча-кундузда бир килограммгача семирishi, «Бахмал олмаси»нинг, «Бахмал мармари»нинг очилгани ва масканининг шўхратини янада кўкларга кўтарди. Бахмал тумани истиқлол йилларида юксалиш, ривожланиш ва бунёдкорликнинг ойдin йўлига чиқиб олди. Абдурауф РАҲИМҚУЛОВ, журналист.

ТЎЙ ВА МАЪРАКАЛАРНИ ТАРТИБЛИ ЎТКАЗИШ

қатъий ва узил-кесил қарорлар қабул қилишга боғлиқ

Биз қадриятларини, анъаналарини эъзозлаб яшайдиган халқимиз. Тўй — ана шундай қадрият ва удулларимиздан. Аммо кейинги пайтларда айримларнинг дабдабага, кибрга берилиши оқибатида тўйларимизда ортқича сарф-харажатларга йўл қўйилмоқда. Пойтахт вилоятининг Қибрай туманида эса тўй ва маросимларнинг меъёрида, ортқича харажатларсиз ўтказиш борасида намунали ишлар амалга оширилмоқда. Мухбиримиз яқинда туманда бўлиб, ана шу тажриба билан қизиқди.

— Бундай тадбирларни дабдабали ва кўп сарф-харажат билан ўтказишга одамларнинг ўзлари сабабчи, — дейди «Қибрай» шаҳарчаси фуқаролар йиғинининг раиси Бахтиёр Усмонов. — Бир неча йил илгари тўй-маъракаларни ўтказиш борасида худудимизда жамоатчилик фикрини ўрганиб чиқдик. Мулоқотларда кишилар ўз фикрларини очиқ-ойдин баён этишди. Маълум бўлишича, баъзилар мол-мулк кўплиги боис, айримлар қўда тарафидан истиқола қилиб, бошқа тоифа одамлар эса кўпдан қолмаслик учун маросимларни дабдабали ўтказишга уринишар экан. Оқибатда айримлар тўйдан сўнг қардор бўлиб қолиб, қўда-андалар, келин-куёвлар, қариндош-уруғлар ўртасида соғуқчилик тушайтгани ҳам ойдinлашди. Шундан сўнг тўй ва маъракаларда дабдабабозликка берилаётганларни бу йўлдан қайтариш чораларини изладик.

Тўй-ҳашамлар, оилавий тантаналар, маърака-маросимларни, марҳумлар хотираларига бағишланган тадбирларни тартибли ўтказиш тўғрисидаги Президентимизнинг 1998 йил 28 октябрдаги Фармони ижросини таъминлаш мақсадида, «Қибрай» шаҳарчаси фуқаролар йиғини ҳамда шаҳарча хотин-қизлар кўмитаси 2007 йилнинг 2 майида қарор қабул қилди. Мазкур қарорнинг ижросини ўз ваколатлари доирасида таъминлаш маҳалла фуқаролар йиғинларига юклатилди.

Кўп ҳолларда маросимларни ихчамлаштиришда фуқаролар йиғинлари раислари қатъий қарор қабул қилишга иккиланishi. Аслида эса иккиланishi, чўчишга асос йўқ. «Фуқароларнинг ўз ўзини бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонуннинг 1-моддасида фуқаролар йиғинлари ва

унинг органлари муайян худудда яшовчи фуқароларнинг манфаатларидан, ривожланишининг тарихий хусусиятларидан, шунингдек, миллий ва маънавий қадриятлардан, маҳаллий урф-одатлар ва анъаналардан келиб чиққан ҳолда маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни мустақил ҳал этишга ҳақли эканлиги белгилаб қўйилган.

Биз қарор қабул қилганда Қонуннинг шу моддасига таяндик. Ушбу қарорга асосан, эндиликда никоҳ тўйи фақат бир кун ичида ўтказилиб, оворатартиқлар бутунлай бар-

ни қадимий шаҳарларга саёҳатларга жўнатилмиш. Ахир, тоғора-тоғора пишириқларга, сарполарга пулни сарфлагандан кўра, ёшлар юрт кўрсин, дам олсин.

— Гуруч курмакисиз бўлмайди. Баъзи қайноналар келинларига: «Тўй ихчам ўтди, ҳайитдан ҳам осон кутулдик, энди ота-онанинг тоғора ўрнига кир ювиш машинаси, телевизор, совитинг ва шунга ўхшаш рўзгор buyуларини олиб берсин», деб қолади. Биз эса, буларнинг шарт эмаслигини ҳам доим уларга эслатиб тураемиз, — дей-

...баъзилар мол-мулк кўплиги боис, айримлар қўда тарафидан истиқола қилиб, бошқа тоифа одамлар эса кўпдан қолмаслик учун маросимларни дабдабали ўтказишга уринишар экан.

ҳам топди. Базмлар йилнинг қайси фаслида ўтказилишидан қатъий назар, кеч киришидан олдин бошланиб, узоғи билан уч соат давом этади. Шаҳарчамизнинг барча маҳаллаларида наҳорги ошта чек қўйилди. Ош бериш маросими маҳалладошлар ва маросим эгалари иштирокида ортқича дабдасиз тушлик пайтида ўтказилмоқда. Келин-куёвларнинг бир неча энгил автомашиналарда фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимларига, ресторан ва кафе-реларга боришларига йўл қўйилмапти. Уларни никоҳдан ўтказиш тантаналарини никоҳ кечаси дастурига кири-

тилган. «Келин салом»га қўшиқчи ва муסיқачиларни чорлаш ҳамда тадбирни пешингача давом эттириш ҳолларига ҳам барҳам берилди. «Чарлар» деган ортқича тадбир эса умуман тўхтатилди.

— Шаҳарчамизнинг барча маҳаллаларида ҳайит кунлари қизнинг уйига тоғора-тоғора пишириқлар олиб бориш ёки келиннинг уйида тоғораларни қабул қилиб олиш каби одатлар бекор қилинди, — дея суҳбатимизга қўшилиди Қибрай шаҳарчаси хотин-қизлар кенгашининг раиси Рашида Тошматова. — Ҳайитдан олдин келин тушган хонадонларга кириб, гуруҳ-гуруҳ бўлиб юриш одатларига чек қўйиш мақсадида уй соҳибалари билан бирма-бир суҳбат ўтказамиз. Уч йилдан буён келин-куёвлар учун «Қибрай» ресторани ва «Умид гулшани» сийҳатхонада базм ташкил қилинади. Бундан ташқари, келин-куёвлар-

Дилбар МАҲМУДОВА, «Mahalla» мухбири.

ҚЎШНИЛАР БИРЛАШИШДИ

Икки қўшни ярим метр ери талашиб, ҳеч муросига келишмасди. Маҳалла оқсоқоли, қариялар уларни инсофга чақиринди, насиҳат қилинди. Нафи бўлмади. Ҳар иккиси ўзича ҳақ. — Бу ер меники, — дерди биринчи қўшни. — Агар ерни олма-сам, отимни бошқа қўшман, — дерди иккинчиси. Навбатдаги жанжал эрталабдан бошланди. Бундай бақир-чақир, қарғишларга маҳалладагилар аллақачон кўнижиб қолишганди. Автохалокатга ураган

ийгитнинг жанозасига айтиб кетиши-ю, уртадаги шовқин-сурон барҳам топди. Икки қўшни жанозага, сўнгра қабристонга боришди. Ёнма-ён туриб қабрга бир сиким тупроқ ташлашди. Уйга қайтишда бири иккинчисига деди: — Одам боласининг қисмати шу эканда, қўшни. — Аслида ҳаммамизнинг келар жойимиз шу ер, — деди иккинчиси. Жанжалга нуқта қўйилди. Талаш бўлган ерда «қирқ оғайни» атиргулани экишти. Гул шундай баравж ўсдики, бир йил ичида ҳар иккала қўшнинг томигача ёйилиб кетди.

ЯХШИЛИК ЁДИ

Хизмат сафари билан кўп жойларга бораман. Бир сафар мен борган туман марказидаги меҳмонхона таъмирланаётгани боис, тунаб қолишга жўй йўқ эди. Вақт алламаҳал, кўчада одам деярли кўринмайди. Ёнимга яқинлашган бир кишидан бошқа тумандаги меҳмонхонага қандай бориш мумкинлигини сўрадим. У жавоб беришга шойишмади. Мента бошдан оёқ разм солгач: — Юринг бирорлар, бизникида меҳмон бўласиз — деди.

Хонтахта атрофига ўтирдик. Дастурхон ноз-неъматга тўла. Бейхотиёр бу саҳий кишининг қалбини шу тўқин дастурхонга қиёс қилдим. — Асалдан солиб, суддан ичинг, — деди у илтифот билан. — Кечаси билан йўталиб чиқингиз. Шамоллабсиз, шеклиди. Даво бўлади. Нонушта тугагач хайрлашдик. Унга раҳмат айтиб, йўлга отландим. Хизмат сафари ҳам тугади, топириқ бажарилиди. Йўл чарчоғи, баъзи дилхираликлар унутила борди. Аммо ўша кишининг ахшиллиги...

Унғайсизландим, чунки бир-биримизга мутлақо нотаниш эдик. — Тортинманг меҳмон, — самимий гапирарди у. — Қўшни туман маркази анча олис. Бундан ташқари, транспорт ҳам тўхтаган. Ноилоҳ унга эргашдим. Уйига бордик. Йўлда қаттиқ чарчаган эканман, иссиқ ҳонада дарров ухлаб қолибман. У мени эрталаб уйотди. — Қандай, яхши ётиб турдингизми, меҳмон? Чой тайёр, юринг.

Ҳар гал шу воқеани эслар эканман, ўзимга-ўзим савол бераман: «Мен ўзгача яхшилик қилдимми? Бир бурда номиним бирова беминнат тутдимми? Ҳисоб-китобли меҳмондорчиликдан булак бирор кишини уйимга тақдиф этдимми?»

Латифа

Ж.ҚУРБОНОВ

Балиқ овида

Икки дўст Наврўз байрамни табиат қўйида ўтказишга қарор қилишибди ва балиқ овида йўл олишибди. Етиб келиб қармоқни дарёга ташламоқчи бўлса, хўрак йўқ эмши. — Ҳозир болпаймиз, — деди бири. Сўнг сал нарида ётган бир ёғочни олиб, унга «Чувалчанг», деб ёзибди-да, қармоққа олиб сувага ташлабди. Орадан бироз вақт ўтгач, қармоқнинг пукаги уйнай бошлади. Икки дўст қувониб қармоқни тортибди. Қарашса, тахтадаги «Чувалчанг» сўзи ўрнида «Балиқ», деган ёзув турганмиш.

А.БОЗОРОВ

АВВАЛНИНГ МАФТУНКОР ЖИЛОСИ

Фарғона туманининг Оқбилло ва Қувасой қишлоқлари таштаган жойда мусадфари ҳавоси, бетакрор табиати, айниқса, маълуму машҳур етти булоғи билан ном қозонган Аввал қишлоғи жойлашган. Қишлоқ аҳолиси қадимда чорвачилик билан шуғулланган, бутун эса боддорчилик ва деҳқончилик билан машғул. Тоғга яқинлиги боис, иқлим кишини-ёзни мўътадил.

«Аввал шахарнинг номи бўлиб, алоҳида худуд маркази ва унинг атрофида бутун бир туман жойлашган»

лар бу ерларда бог-роғлар яратилиб, деҳқончилик қилиш мақсадида хашар йўли билан Исфайрасойнинг ҳозирги Учқўрғон қишлоғи худудидидаги қисмидан катта ариқ қазилганлар. Иттифокко, катта ариқ қирғоқларидан тўлиб-тошган сув ўз йўлини ўзгартириб, юқоридаги

жасида «Авал», кейинчалик эса «Аввал» номи ҳосил бўлган.

Авваллик кекса журналист, уруш ва меҳнат фахрийси Тешабой Қодиров ўзининг қишлоқ номи билан боғлиқ мақолада шу ерлик Ямин бобо исми оқил ва маърифатли инсондан эшитган қизиқарли маълумотларни эълон қилган. Мақолада келтирилишича, ислом динини тарғиб қилиш учун ҳозирги Фарғона водийсига ўша пайтларда йигирма тўрт нафар саҳоба келишган. Уларга Роббиал Аввал исмли саҳоба бошчилик қилган.

Табиийки, қадим даврларда, кўп жойларда бўлгани каби, бу заминда ҳам одамлар оташпарастлик билан шуғулланган. Дин ва ғоялар ўртасидаги келишмовчиликлар туфайли кўп бора тўқнашулар юз берган. Ана шундай тўқнашулардан бирида саҳобалар сардори Роббиал Аввал шахид бўлган ва шу ерда дафн этилган, деган тахмин ҳам айtilади. Алжон МИРЗАБОВЕВ, «Mahalla» мухбири.

БЕХАБАР ЭР

Бир шойретабат ҳамкасбимиз буларди. Ишга жуда берилганди. Ҳамма иш вақти тугашини сабрсизлик билан кутар, у эса асло шойилмас, қоронгу тушганда ҳам қолиб ишлайверарди. Уйдан кўнгироқ қилиб, кечки овқатга чақирганида: «Ие, вақт бўл қопти-ми?», деб соғина қарарди. Бир кун суҳбат чоғида ҳамкасбимга серуст сизир сотиб олмоқчилигини айтдим. — Серуст сизирни биз сотамиз-да, сизга, — деди у хурсанд бўлиб. — Келиноингиз сизирни сотамиз, дейётгандек бўлувди. Қани, уйга юринглар, сизирни кўрсатай.

— Ие, сизир қани? Биз эса нима бўлаётганини тушунмасдик. — Онаси, онаси! — чақирди ҳамкасбимиз. Ичкаридан келиноиймиз чиқди. — Тинчликми, адажониси? — деди биз билан сўрашгач. — Сизиримиз қани? Маноуи укамизга яхши сизир керак экан. Говмишимизни мақт-мақт олиб келгандим. — Вой, адажониси-ей, сизиримиз мақтайдиган даражада эмасди. Топонгич, камуст эди. Уғлимиз сотиб келганига бир ой бўлди-ку. Унинг пулига қўрадаги қўйларни олдик. — Ие, шундайми? Янгиликдан беҳабар қолибман-да. Овора қилганим учун уэр, — ҳамкасбимиз биздан кечирим сўради. — Сизир сотилганидан бе-хабар қолибсиз. Бу майлику-я, ишқилиб келиноиймиздан бохабар бўлиб туринг, — хазиллашдик биз. — Шўни айтгинлар, — келиноийи ҳам бизга қўшилиб мириқиб қулди.

Қар қишлоқнинг афандиси бор

Қўйлак олиш учун бозор айландим. Бирини қўйлак, бирини нархи тўғри келмасди. Кайфиятим тушиб, бир дўконнинг олдида ўтиб бертасам, ёш йигитча чақирди: — Келинг, акажон.

ЧИНГА АЙЛАНГАН ҲАЗИЛ

Кўйлакнинг зўридан бор, келиштириб бераман. Дидли йигит экан, танлаб бергани ёқди, нархини келишдик. Қўйлагим уйдагиларга ҳам маъқул бўлди. Кейинги ҳафта шу қўйлакнинг очроқ рангидан харид қилиш учун йигитнинг олдида яна бордим. У қуюқ сўрашди. Мен ҳам ҳол-аҳвол сўрадим. У менга қизиксиниб боқарди. — Кечирасиз, акажон, — деди у. — Юзингиз жуда та-ниш, эслий олмапман. — Ие, — дедим мен хазиллашдиб. — мени танимайсизми? Ҳамма танийдими? — Таниқди одам эканлигини сезиб турибман, —